

Više od polovice površina pod pšenicom su osječke sorte

U strukturi sjetve u Sloveniji sorte ovoga instituta čine više od 30 posto. I što je najvažnije, osječke sorte pšenice sije više od polovice hrvatskih proizvođača ove krušarice, ističu u Poljoprivrednom institutu Osijek

- Drago nam je da su sve te selekcije našle mjesto u proizvodnji i želimo još više uspjeha, istakao je u uvodnom izlaganju na manifestaciji Dana polja Poljoprivrednog instituta u Osijeku, dr.sc. Georg Drezner, voditelj odjela oplemenjivanja pšenice i dodao kako je glavni cilj uvijek je bio stvoriti visokorodne kvalitetne sorte pšenice koje mogu zadovoljiti proizvođača, sjemenare, mlinarsku i pekarsku industriju i na kraju potrošača. Urod i kakvoća na prvom mjestu i u svom radu veliku pozornost poklanjamo prema niskim temperaturama, prema polijeganju, suši, prema najčešćima bolestima. Ali, također stvaramo rano zrele, visokoproduktivne, idemo na veći udio zrna u odnosu na ukupnu masu kazao je Drezner. U tu svrhu je zbog toga je urađeno nešto manje od 27 tisuća kombinacija različitih križanja, a stvoreno preko pola milijuna različitih populacija a čini ih je preko 40 milijuna biljaka koje su oplemenjivači promatrali nekoliko puta godišnje. Kada smo postigli fenotipsku ujednačenost krenuto je u pokuse, njih oko 600. Iz svega toga rada priznato je točno 100 sorti pšenice, a priznavano je i 28 sorti u Italiji, Mađarskoj, Turskoj, BiH, Sloveniji, Albaniji, Makedoniji i Kosovu. U strukturi sjetve u Sloveniji sorte ovoga instituta čine više od 30 posto. I što je najvažnije, osječke sorte pšenice sije više od polovice hrvatskih proizvođača ove krušarice. Koje su najznačajnije sorte u širokoj proizvodnji u Hrvatskoj i čije smo pokuse obišli na poljima pored osječkog instituta? To su Srpanjka, Super Žitarka, Golubica, Žitarka i Lucija, kao i nove i novopriznate sorte Alka, Seka, Renata, Katarina, Aida, Lela, Pipi, Zlata, Felix, Ilirija, Ružica, Anđelka, Miranda i Mihaela kao i 30-tak novih os-linija prijavljenih Komisijama za priznavanje sorata u Hrvatskoj i inozemstvu, rekao je Drezner. Sjetva tih usjeva obavljena je od 11. pa sve do 30. listopada u otežanim uvje-

tima. Pretkulture su bile kukuruz i soja, a pred sjetvena gnojdba je obavljena s 300 kilograma NPK 7:20:30 po hektaru i s 50 kg uree (46 %N). Usjevi su dva puta prihranjeni i to 25.ožujka s 130 kg/ha i 7.travnja s 100 kg KAN-a (27% N). Provedena je zaštita od korova, bolesti i štetnika.

Dr.Drezner na Danima polja u Osijeku govori sudionicima o njihovim pšenicama

- U protekle dvije godine, a osobito prošle godine nekoliko novih sorti kao što su Zlata, Alka, Felix, Katrina i Renata ostvarilo je izvanredne rezultate u makropokusima u Hrvatskoj i inozemstvu. Srpanjka je i dalje najraširenija u Hrvatskoj, a iza nje je nešto manje zastupljena je Superžitarka ali je kvalitetnija. Tu je i Golubica koja ima od svih njih i najviše glutena. Najstarija među materijalima koje vidimo na pokusu je sorta Žitarka koja još uvijek zauzima značajne površine. Lucija je donedavno bila nova sorta i iz godine u godinu zauzima sve više prostora. Viša je ima najviši genetski potencijal. Kakvoće je slične kao Srpanjka, ističe dr.Drezner obilazeći polja zajedno s partnerima i kupcima. Zadnjih godina priznato je 17 sorti. Alka je sorta koju bi mogli uspoređivati sa sortom Sana. Katarina je u Turskoj i u Rumunjskoj postigla odlične rezultate i ističe se velikim klasom a po kvaliteti brašna spada u prvi rang kvalitete. Re-

nata je rana sorta, klasala ove godine 1.svibnja i s njom je moguće postići veći broj klasova po jedinici površini nego li Srpanjka. Rana je kao Srpanjka, a zrno krupno kao kod Žitarke. Sadržaj glutena je negdje između Srpanjke i Žitarke. - Kod nje je ujedinjena i rodnost i kvaliteta. No ona je i najrodnija prošle godine i na makropokusima, i na polju, a to je 10,3 tone po hektaru. Niža je, ima nešto manje glutena. Uvijek daje veće prinose nego li bi to mogli fenotipski procijeniti. Sorta Felix je rana sorta i ima izrazito veliku hektolitarsku težinu i također daje više nego li se to može procijeniti pregledom. Aida je također nova sorta, klasa nekako kao Žitarka, i izrazito produktivno busa. Ima uske, duge klasove, govori vodeći čovjek odjela za oplemenjivanje pšenice koji je predstavio i novu brkulju po imenu Pipi. Mala je i niska, masu tisuću zrna ima kao i Srpanjka, a što se tiče kakvoće najčešće je A1 kvalitetne grupe i nema puno glutena, ali je kvalitetan. Ružica je nešto kasnija od sorte Renata, a sorta Mihaela je klasala kao Srpanjka već 1. svibnja ove godine. Prošle godine smo te nove sorte poslali u sve makropokuse i rezultati jasno govore, kaže Georg Drezner. U Belju je bilo 38, u Orahovici 24, a u Kutjevu 40 sorti. U makropokusima je među prvih 15 sorti 12 s osječkog instituta. Na prvom mjestu je Zlata s 9,5 t/ha, druga Lucija s 9,46, pa nakon nje Alka koja je imala urod od 9,38 tona po jednom hektaru. Na četvrtom mjestu je sorta Felix, a tek na petom je najraširenija sorta, Srpanjka. Ona je u tim makropokusima imala urod od 9,033 t/ha. Šesta je Katarina s devet tona, a tek iza nje na sedmom mjestu je sorta drugog oplemenjivača. Renata je na osmom mjestu s 8,92 tone, 10. je Seka s 8,86, a 11. Aida s 8,78 tona po jednom hektaru. Urod od 8,627 tona po hektaru sortu Pipi je svrstao na 12. mjestu, dok je Lela s 8,263 13. Golubica je 15. s 8,017 t/ha.